

1914 június hó 28-án vettem
Papp

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétkülönböztetéssel:
HELYBEN: Egy óra 1 korona
 Negyedévre 3
 Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN: Egy óra 1 K 50 f.
 Negyedévre 4 K 50 f.
 Egyes szám ára 6 fill.

Megyvenhatodik évfolyam.
126-ik szám.
Vasárnap, 1914. június 28.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Garabos-utca 7. szám. Telefon: 412.
 Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

A debreczeni Kossuth-szoborról

Nem kell, ugy-e, egyik pártjához sem tartoznom a most nehéz napokat élő hazának, csakis magyar szívnek kell dobogni ruhám alatt és a szép iránt fogékonysággal kell bírnom, hogy büszkén, egy nemes gondolatól áthatva és Kossuth Lajos mindinkább történelmivé váló alakjának jelentőségétől megilletődve tekintsek a nagy magyar ember debreczeni szobrára. Ez a szobor nekem rendkívül tetszik, mert hiszen sokkal több annál, hogysem egyszerű reprodukciója legyen tárgyának; mert többnek is kell lenni egy szobornak, egy eszmét kell kifejeznie: megilletődést, lelkesedést, szomorúságot, vagy örömet kell keltenie, aszerint, amint egy tragikus életű nagy embert, szabadsághóstit, mártírt, vagy az emberiséget előbbre vivő férfit ad vissza. Telcs Ede szobra első sorban ezen hatása által tűnik ki a többi Kossuth-szobrok közül.

Kossuth már-már kezd nemzetünk Bismarckja lenni, legalább abban az értelemben, hogy amint a poroszoknak alig van városuk, amelyben egy izléstelen, hatástalan, visszatetsző „vasember” ne volna, úgy Magyarországon is gombamódrára szaporodtak el a tisztán csak

dekoratív-jellegű Kossuth-szobrok. Olyan nagyon hibáztni ezért senkit sem lehet, sőt hálásak lehetünk az amugy is árva hazában hazafiságunk minden legkisebb megnyilvánulásáért, sőt annál büszkébbek lehetünk mi, debreczeniek, gyönyörű szép Kossuth-szobrunkért.

Nézzük csak meg jól ezt a szobrot a Royaltól, a csonka toronytól, a Bikától; nézzük meg szeretettel, bíráljuk meg tárgyilagosan, menten a könnyelmű; felületlen, minden áron egy lekritizáló közhelyet kereső ember felületességétől — és sajnos, ilyen férfi nem egy akad más városban is — és látni fogjuk, hogy a szó szoros értelmében mesteri művet kapott Debreczen! Én legalább nem győzők betelni szépségeivel; látom összes gráciáit, arányainak tökéletességét, az összhangot a főalak és öt mellékalakja között; érzem a történelmi pillanatot, melyet megörökít; alakjainak szépsége lekötötte figyelmemet. Nem, nem, nem tucat munka ez; megihletett mesternek a műve.

Azt hiszem, hogy Rodin Balsac-ja volt az uttörő a modern szobrászat fejlődésében. Nem tudom biztosan, hogy áll-e ez a szobor, mert Párisban még nem jártam, de igen sok reprodukciójából ösmerem már régen, gyermekkorom óta ennek a mélyen gondolkodó embernek a szobrát. Rodin a legmerészebb uttörő volt: Balzacot abban a pillanatban ábrázolja, mikor ez az álmatlan óriás meztelen mellel, hálóingben, egy leplet véve magára és azt elől össze-

fogva, gondolataiba elmerülve lép talán az íróasztalához, hogy mesteri műveinek egyikét papírra vesse. De mindez csak milieu arcához: fenséges ez! Az ember szinte érzi nagy eszméit. Új volt merőben az ábrázolásnak ez a módja. A filiszterek megbotránkoztak, a stréberek lármáztak, az ostobák mosolyogtak... de Rodin győzött. Kora elfogadta és azóta minden igazi szobrász hitvallásává tette azt az eszmét, amit ez az új Balzac-szobor annyira kifejezett: a márványnak vagy a bronznak annyit kell kifejeznie, amennyit csak tud, úgy, ahogyan a legszébbben és legjobban megfelel alakjának. Hiszen ugyanis olyan kevés segédeszköz van a szobrászatnak, ugyszólván semmi, a festészethez, a zenéhez, vagy pláne a legtökéletesebb művészethez: a költészethez képest. Ha ezt a principiumot soron kívül hagyjuk, olyan semmitkifejező Bismarck-szobrokat, csak olyan Kossuthot reprodukáló márvány vagy érc-tömböket kapunk.

Láttam futólagosan az aradi Kossuth-szobrot. Hát nem mondom, formákban talán tökéletes mestertől, méretekben mindenesetre nagyobb debreczeni riválisánál. Magasabb piedestálon áll itt Kossuth, jobbát vízszintesen kitarva, tenyerével lefelé; nem tudom, mit akar kifejeznie: megáldja-e az alatta tekintélyes számban sorakozó polgárokat, népséget, katonaságot stb., akik illő áhitattal, égnek fordított szemekkel vannak alatta kiöntve. Vagy gyerünk csak át Nyiregyházára...

Hangulat.

Irta G. Gábor.

Elült vágyak csendes alkonyán
 Kihalt remények hontján
 Hol bujain tenyész a csaf közöny,
 Nincs ott bánat nincs öröm.

Ott nem sir a szív panasz-könnyet
 Elhibázott élet felett
 Álomtalan meddők az éjjek
 Niucsenek álomképek.

A szív mélyén hol remények éltek
 A csillogó álmot szöttek
 Fáradtan térnek oda pihenni
 A mult édes emlékei.

Nem kel már remény az emlék nyomán
 S érzés a mult szaván
 Elhangzott a szenvedély szava
 S daltalan a dal hona

Mintha mese volna...

A padlásalakás félhomályába, amikor kinyitotta az ajtót, besütött a tavaszi nap sugára és rávetődött halvány ajkaira. A napsütés egy pillanatra földerítette, de amikor végig nézett a kis szobán, újra visszazökkent mindennapi hangulatába.

Még négy esztendővel ezelőtt, amikor beköltözött ebbe a padlásszobába, bizonyos gyönyörűséget érzett, mert otthonos volt. Akkor a kis sárga függöny olcsósága ellenére is barátságossá varázsolta a lakást és a sarokban ragyogott a pohárszekrény márványtáblája. De azóta megfakult a függöny, a márványlapot pedig már jó régen nem mosta le senki sem.

Először Norman valamikor fiatal is volt, talán tovább is, mint mások, mert ugynevezett jó természete volt. A szülei korán meghaltak és nem hagytak rá mást, mint a jó neveltetést és a márványtáblás pohárszekrényt. De értett hozzá, hogy a különféle családoknál, ahol mintegy husz esztendeig nevelésközdött, megszerettesse magát. Nyáron a labda-játék-

nál addig futkosott, ameddig a lábai bírták, télen pedig a szobában tudott gokdoskodni arról, hogy a tanítványai ne unatkozzanak.

Talán voltak olyan találkozásai is, — ki tudja — amelyeknél kissé fölmelegedett, hevesebben dobogott a szive, de ezt nem mutatta, hanem mindig egyformán nyugodt, jókedvű maradt. Egyszerre mégis állás nélkül maradt.

Féltek, hogy már elég öreg ahhoz, hogy a fiatalokat leljesen megértse és attól is, hogy megbetegszik és akkor a családnak kell gondoskodni róla. Így most évek óta magánórát adott változó, egyre olcsóbbodó áron. De így is nehéz volt megélnie, mert azok a nevelők, akik családnál is voltak, szabad idejökben még olcsóbban vállaltak tanítást. Az anyagi helyzete így évről-évre szomorubb lett.

A jó természetének üdeségét már rég föléltte és ha köhögött véletlenül, amikor a szobán keresztül ment tanítványának anyja, mindjárt megkérdezte:

— Kedves kisasszony, igazán nyugtalanít a köhögése. Nem akarja megvizsgáltatni magát az orvosommal? Örültem félek a tudó-vésztől!

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomortajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Rapható Debreczen és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

de úgy nézzük meg az „ő” Kossuthjukat, hogy ennek a szerencsésen tejjődő és veünk minden áron rivalizálni akaró városnak egyetlen egy polgára se vegyen észre bennünket, mert bizony Isten megharagudna reánk, látva a szobor hatását rajtunk . . . Ez a díszmagyarban levő, kossuthszakállal bíró gladiátorok legtökéletesebb ábrázolása! Micsoda combok, micsoda szomorúság! lehet azért, mivel a félelmes bátyafalat, amely épen háta mögé — én el sem tudom képzelni, hogy mi okból — lett építve, mindezek dacára nem tudja feldőnteni . . .

De hát mit is fejez ki a Telcs Ede mesterműve?

Amint már a Royaltól nézve megállapíthatjuk: az silhuetjének kecsessege és könnyűsége. Áll ez úgy Kossuth alakjára, mint az egész szoborra. Értem ez alatt az alapzat rajzát is, melynek csak az anyaga nem tetszik (lám, mégsem vagyok sovíniszta): nem elég komoly, nem teszi rám a szolid benyomást. Lehet nézetem tulságosan konzervatív, de lehet helyes is! Kecskeméten van egy Kossuth-szobor — ugyanaz a talpazat — és két évi főnállás után úgy néz ki, mint egy megfoltotzott lüs'er ruha: megrozsdásodott, valahogyan bepiszkolódott, tudja az isten, az eső, amely a bronzról lemossa a piszkot, amint végigfolyik a talpazaton, zöld, barna, sőt fekete nyomot hagy hátra. Lehet, hogy a mi szobrunknál ez másként lesz, de nekem jobban tetszene a márvány talpazat, mint ez a Csokonai-szobornál, vagy Aradon a vértanuk emlékszobránál van. Ez mintha nem lenne annyira divat dolga, mint ahogyan a frakk,

vagy a smoking sincsenek úgy alávetve a divat szeszélyeinek . . .

Kossuthnál bizonyos, hogy a művész meglehetősen kötve volt és mégis, menten a sablonról, gyönyörűen kifejezi Kossuthot . . . Abban a pillanatban, midőn meg fog felelni az olmtüzi deklarációra . . . jobbát szívére teszi, bajjára kardját fogja fel. Ebben is van grácia, hiszen elvégre valamit kell tenni a balkarnak is; de leghűbben kifejezi arca a történelmi pillanatot: fejét kissé jobbra hajítja, vonásai dacot és elszántságot mutatnak. A hurok megfeszültek, — érezzük, midőn reá nézünk, hogy a következő pillanatban a trónfosztó határozat ki lesz mondva . . . de Telcs Ede ihletett mesterségére vall, hogy nem a következő pillanatot váiasztotta. Hiszen jól ismerjük mi a következő pózt: a jobbkar föl az égnek, a lábak a harmadik pozícióba, balkéz ököbe stb. nem, ez a mester, ez az egyéniség!

A mellékalakok között a szobor baloldalán levő honvéd, amint öreg nagyanyjától bucsuzik, szép és zászólójával hálás dekoráció. Szacsavay a jobboldali csoport gyönyörű alakja, gonddal terhelt arccal írja naplóját, tekintete hangulatban vetekszik a főalakéval. Könyves Tóth hátul álló alakja mintha csak statisztaszerepre szorulna, mert az áhítatnál egyebet nem igen fejez ki, ezt pedig mindnyájan érezzük, akik érző szívvel állunk a mester műve előtt.

Igen, bennünket debreczenieket teljesen joggal illethet meg az indolencia vádja. Ott voltunk talán mindannyian a leleplezésnél, de most már akár el is vihetik a szobrot. Azt uni sono megállapítottuk, hogy a talpazat né-

hány centiméterrel magasabb lehetett volna és mi sem könnyebb, mint ezen a kis hibán segíteni; de hát akkor nem maradna semmi kifogásolni való! Azt meg, hogy a villanyos a szobor előtt megy el, hogy a szépen kiépülő tér milyen állapotban van, azt feledni látszunk . . .

Menjünk ki csak gyakran szép szobrunkhoz, a hazafiságnak nemesen áldozhatunk ezzel!

Balás Iván.

A város vagyona.

Száznegyvenegy millió értékkel szemben 37 millió a tartozás.

A világitási vállalat kitünő vezetése.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen sz. kir. város nemcsak kuruc voltáról, hanem gazdagságáról is nevezetes volt a múltban.

Ami a gazdagságát illeti, erre vonatkozólag most fekszik előttünk a város 1913 évi mérlege, amelyből közöljük az alábbi hiteles adatokat:

Debreczen szabad királyi város vagyona a következőkből áll:

Földbirtokban 62.334,467 K 26 f., Erdőségben 12.765,148 K 87 f., Épületekben 28.927,983 K 05 f., Különböző vállalatokban 6.064,588 K 82 f., Butorok, eszközök és felszerelvényekben 432,978 K 12 f., Közművekben 7,805,965 korona 45 f., Javadalmakban 6.679,389 K 50 f., Állatállományban 268,600 K, Anyagok és terményekben 646,729 K, Városi muzeum 107,008 K 80 f., Városi könyvtár 8,663 K 40 f., Cselekvő tőkékben összesen 10.772,306 K 58 f. Cselekvő hátralékokban, a háziul és a tartalékalapnál 2.380,375 K 24 f., Letétstérü idegen alapokban 1.658.369 K 46 f., Kézpénzben összesen 138,234 K 29 fill. A vagyon összege 141,000,807 K 84 fillér.

Ezzel szemben a következő adósságok állanak fenn:

Különböző pénztintézeteknél 30,616,518 K 78 f., Egyéb hátralékok 3.489,707 korona 66 f., Tartalékok 3.100,549 K Vagyis összesen 37.206,774 K 84 f. A tiszta vagyon tehát 1912. december hó 31-én volt 103,277,932 K 32 fillér.

Ha Debreczen sz. kir. város e közel másfélszáz millió értékű vagyonának jövedelmezőségét tekintjük, legelső helyen áll a világitási vállalat, amely az elmúlt 1913 évben 303,801 K 83 fillér tisztanyereséggel dolgozott s bár nagymérvű beruházásokat tett, mégis 100 ezer koronát szállított be a város házipénztárába.

A most folyó 1914 évre pedig már 120 ezer koronát fog kézpénzben beszállítani.

Ha tekintetbe vesszük a légszesz- és a villamos gyárnak a mai kedvezőtlen gazdasági helyzetben is ily szépen mu'atkozó vagyoni eredményét, mindenesetre kiváló elismeréssel tartozunk a világitási vállalat kiváló igazgatójának, Debreczeni Jenőnek.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitünő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz. — Kapható ásványvízkezelésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Elin kisasszonynak mindez eszébe jutott, amikor belépett a szobájába és amikor leült az ablak mellé, a régi nádkarosszékre, a mellét összeszorította a fájdalom és ő a multjára és jövőjére gondolt. Ekor kopogtattak az ajtón és mielőtt még választ adhatott volna, belépett valaki.

Igen, ő volt, kétségtelenül. Bár néhány ósz szál vegyült már barna hajába és száz apró ránc képződött mély, tüzes szemei aljában, megismerte. Mert úgy érezte, mintha csak tegnap váltak volna el egymástól és eszébe sem jutott megkérdezni, miért vált el tőle egyetlen bucsuszó nélkül, miért nem irt a távolból egyetlen vigasztaló sort, hogy legalább reménykedhetett volna.

Hozzá sietett, tenyerébe fogta fejét, a két meleg, barna, erős kezé közé, hosszasan megcsókolta és azután csak ennyit mondott: — Végre!

Megkérdezte, el tudja-e képzelni, milyen nehezére esett őt minden ígérlet, bucsu nélkül elhagyni, életjel nélkül tőle messze élni és egyre attól félni, hogy mást fog megajándékozni a szerelmével. Most eszébe sem jutott, hányszor gondolt mindekre keseliúséggel és gyönyörűséggel hallgatta a férfi szavait.

Akkor karácsony után, amikor együtt táncoltak a földiszitett fa körül, hirtelen elkeltett utazdia távoli országba és ott dolgozott, hogy legyen miből családot alapítania. Hogy megosztaná-e vele az élete sorsát? Meglátja, hogy szahad.

Boldog örömmel szoritotta a keblére és ujongott az igenjének. De azután lassen eltolta magától a leány és csak annyit rebegett, hogy már késő. Nem lta-e, hogy mennyire meg-

örögedett? Nem érti-e meg, hogy tul van már a hervadás első korszakán is?

De a barátja akar lenni és sohasem akarja többé elhagyni, soha . . . amig észre nem veszi, hogy megunta már . . . Akkor szivesen átengedi a helyét másnak, egy fiatalabbnak, üdőbbnek, akinek még csillognak a szemei és pirosak az ajkai és aki el fog jönni . . . Talán akkor — és itt tenyerébe rejtette arcát és kérte, hogy ne nevesse ki — ő lehetne majd a másik gyerekeinek a nevelőnője . . . Mert ő már olyan fáradt és kimerült, hogy csak egészen kis gyermekek mellé mehet el.

Úde, fölszabadító kacagás hangzott föl erre, amely szinte szétvetette a kis padlásszobát . . . És nem tudott már ellentálni, viszonrnia kellett a csókjait és mindegyik csókkal mintha egy esztendő fiatalodott volna és egyre jobban közeledett az ifjusághoz, mintha az egész csak mese volna . . .

Azután átkarolta és levezetta a kocsijához, amely uj otthonába viszi . . .

Elin Norrman ekkor hirtelen erős karból szagot érzett és egyedvü férfihangot hallott, amely megkérdezte:

— Nos, Éva testvér, hogy van a beteg?

— Azt hiszem, most magához fog férnü; eddig nem is adott életjelt azóta, hogy a lakásadónője eszméletlenül talált rá a szoba padlóján — felelte az ápolónő.

— Nem biztos, hogy tifusz — mondotta az orvos — de azért nagyon vigyázni kell rá, mert a rossz táplálkozás, a sok nélkü'özés folytán kicsi az ellenállóképesége.

Alfred Hedenstierna.

Várja Károlyiékát az amerikai magyarság

(Saját tudósítónktól.) Ma, szombaton szálltak hajóra az Amerikába induló függetlenségi képviselők; akik után ma dr. Kunfi Zsigmond, a szociáldemokrata párt vezetésének tagja Hamburgba utazott. Kunfit a párt az akció támogatására küldötte ki; elutazásánál számos elvtársa jelent meg a pályaudvaron és vett hucsut tőle.

Károlyi Mihályt és társait páratlan szeretettel várja az amerikai magyarság. Az érkező jelentésekből és az amerikai magyar lapok cikkeiből látható, hogy milyen jelentősnek vélik ezt az utat amerikai véreink. A magyar földhöz, a nemzeti ügyhöz való ragaszkodásuk ünnepnapjai lesznek a magyar politikusok agitációs gyűlései. Az amerikai közvélemény is szívesörömmel segíti és támogatja az akciót, amelyet igen helyesen a demokrácia ügyének tekintenek. Az „új Magyarország” eszméje frissen és elevenen él az Egyesült-Államokban, amelynek magyar polgársága régi hazáját a szabadság és demokrácia földjének szeretné tudni.

Az amerikai magyarság eddigi egyesülése is nagyszerű eredménye az akciónak. — Azok a sikerek, amelyeket Farkasházy Zsigmond fáradhatatlan agitációja eredményezett, gyönyörű értekei a magyar ügynek. Ahol eddig Farkasházy megfordult, mindenütt a legnagyobb lelkesedés kísérte és a magyarság egyértelmű odaadással segítette munkája sikerében. Óriási tüntetéssel fogadták Clevelandban is, ahol Akron, Loarin és Barberton magyarsága is képviselve volt. Homokay Géza bizottsági elnök lelkes üdvözlő szavai után Farkasházy Zsigmond igen nagyhatású beszédet mondott a rendkívüli nagy számban össereglett magyarsághoz a demokratikus független Magyarország megteremtéséről és buzdította a magyarságot az egyesült ellenzék küzdelmének támogatására. A hallgatóság tapsolt, éljenzett s nyomban a támogatás módzataiban is megállapodtak. Farkasházy ezután az egyesületeket és az egyházak vezetőit látogatta meg, majd a szociálista párt helyiségébe ment, ahol szintén lelkesen üdvözölték. A nap során sok zajos ünnepségben volt része Farkasházynek, aki aznap tíz beszédet mondott.

IRODALOM.

Küzdelem az élettel. Vaskos, hatalmas regény címe ez; a szerzője Lux Terka. Kiadója a Légrády Testvérek, olvasója pedig mindenki, aki a reálisan meglátott, de romantizmussal szelidített regénytémákat szereti. Lux Terka regényeinek, de kisebb lélektetű műveinek is egyik főjellegzetessége az élesen látás, ami azonban csak a millióra, az alaptónusra vonatkozik; de már romantikus, ideálistól hajlama lép előtérbe a tóalak megkonstruálá-

sánál, és ehhez képest szükségképpen a mese-szövevényénél is zseniális ösztönnel tudja egy csapással megfogni az olvasókna azon intelligens táborát, amely — száz meg egy keserűs öntapasztalat árán — már tudja hogy milyen az élet, de azért még lelkében él a titkos ösztön az ideálizáltra, romantikusra álmódott élet iránt. Ebben gyökereznek első sorban Lux Terkának egyenletesen nagy írói sikerei, amiknek biztos értékmutatója az a nálunk csak keveseknek kijutó nagy kereslet, ami minden műve iránt megnyilvánul. Az olvasók oly módon vásárolják könyveit, hogy mire azokról egy-egy könyvkritika megjelenik, már ezren meg ezren tudják — a könyv birtokában — felülbírálni magát a kritikát. Erre a felülbíráásra azonban épen nincs szükség, mert a kritika Lux Terkával szemben rendszerint visszhangja az olvasók fölötté hízegő véleményének. Így lesz legújabb. Küzdelem az élettel c. regényével is, mely egy leány küzdelmeinek megkapóan szép története; az ironó látható szeréttel rajzolta meg ezt az alakját; de mindvégig biztos vonalú, egyöntésű is ez az alak. Mindig azt cselekedni, amit az igazi nő szív sugallata diktál, ha mindjárt belepusztulunk is — ez az életmóttója. Nemkülönben kitünő alak, az a néni, akinek se inge, se gallérja ez a leány, de a lelki rokonság hozzája köti és sorsának irányítója lesz. De egyébként is csak úgy rajzik ez a regény a pompásabbnál pompásabban megrajzolt alakoktól. Merjük állítani, hogy a kiváló ironónak legsikerültebb munkái közül való ez a regény és cseppet se lepődünk meg, ha mihamarabb második kiadásának híret kapjuk. A könyv kiállítása is nagyon szép és 4 koronáért rendelhető meg minden nagyobb könyvkereskedésben.

A „Vasárnapi Ujság” június 28-iki száma szenzációként ható eredeti képeket közöl Durazzo ostromáról, egy ott tartózkodó hazánkfia fölvételeit. Nagyon érdekesek a király betegsége óta első nyilvános szerepléséről fölvetett képek, valamint a temesvári gazdaggyűlés, Bartha Miklós szobrának leleplezése, a szegedi fogadalmi templom alapkövének letétele, fischamendi légi katasztrófa s egyéb aktualitások képei. Arany János egy kiadatlan családi képe a nagy költő tisztelőit fogja rendkívül érdekelni. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit és John Galsworthy regényei, Nagy Lajos novellája, Varságh János verse. Egyébb közlemények: cikk és képek a régi magyar malmokról s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Az Érdekes Ujság előfizetési felhívása! Három tartalmas és izléses kötet: Az „Érdekes Ujság” másfél évfolyamának kötött példánya jelzi Az „Érdekes Ujság” eddigi törekvéseit, eddigi sikereit. Néhány ezer oldalon csupa beváltott ígéret, csupa izléses és művészi

kép, csupa aktualitás és lelki szenzáció. Ünnepe, amikor friss szám kerül a család asztalára. „Az Érdekes Ujság” ezt a gyors népszerűséget nyilván annak köszönheti, hogy nemcsak a közönség jogos kíváncsiságát elégíti ki gazdag és aktuális képtartalmával, de súlyt fektet a kép művészi szépségére és izléses kiállítására is. A legszebb, a legérdekesebb és a legaktuálisabb képek mindenkor „Az Érdekes Ujság”-ban találhatók. „Az Érdekes Ujság” mélynyomású borítékai pedig egyenesen szenzációi annak a hétnek, amelyen megjelennek. Hozzájárultak „Az Érdekes Ujság” gyors népszerűségéhez mellékletei is, melyeket állandóan fejlesztett. Amit „Az Érdekes Ujság” az asszonyok, a gyermekek, a sportok és a tudományos tudnivalók iránt érdeklődő közönség számára hetenkint nyújt, az igazán fölöslegessé teszi a családok számára a külön ujságok járatását. „Az Érdekes Ujság” számol a család minden igényeivel és öröme az egész családnak, szülőknak és gyermekeknek egyaránt. Legújabbban a mellékletek sorozata kibővült „Az Érdekes Ujság Háziorvosá”-val, mely szintén gyorsan vált népszerűvé. Fokozott buzgósággal tökéletesíti magát „Az Érdekes Ujság” és fokozott buzgósággal gazdagítja kedvesmelyneinek sorozatát. Épen ezért bizalommal és szeretettel kéri az új élesztendőben is előfizetőinek és olvasóinak további támogatását. „Az Érdekes Ujság” előfizetési ára negyedévre 2:80 K, félévre 5:60, egész évre 11:20 K. Az Érdekes Ujság kiadóhivatala V., Váci-körút 78. sz. alatt van.

A hanyagság, amelyet fogazatukkal szemben igen sokan tanúsítanak, gyakran meg nem bocsátható. Gondatlanságuk által elsorvasztják az emberi test egyik legszebb és leghasznosabb szervét. Megérthető volna ez a könnyelműség, hogyha a fogazat gondozása nagy munkába kerülne, de a száj ápolása végtelenül egyszerű és kényelmes.

Csak hozzá kell szoknunk, hogy szájunkat naponta kiöblítsük néhányszor Odollal. Már a jó közérzet végett is, amely az Odol öblítéseket követő felfrissítő hatással jár, rá kellene

magunkat szálni az Odol használatára. Jó lelkiismerettel és nyomatékosan ajánljuk tehát mindenkinek, aki fogait épen és szájüregét szagtalanul óhajtja tartani, hogy szokja meg az Odollal való szorgos szájápolást. Odol az egyetlen szájviz, amely a legkiválóbb foghygiénikus véleménye szerint a foghygiéna mai követelményeinek teljesen megfelel.

Berson

*Berson
a legjobb.*

Városi közgyűlés.

Junius 30-án.

(Saját tudósítónktól.) Kovács József polgármester ma bocsátotta ki Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának folyó 1914. évi június hó 30-ikán, kedden délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó rendes közgyűlésére szóló meghívót, amelynek tárgysorozata a következő:

Polgármesteri jelentés 1914. évi május hónapról.

Jelentés a közgyűlés által a városi tanácsnak adott megbízások miben állásáról.

Polgármester válasza Sümeghy Ferencnek a Csapó-utca elejének kiszélesítése ügyében a legutóbbi közgyűlésen előterjesztett interpellációjára.

Belügyminiszteri leiratok: a négy millió koronás függőkölcsön felvétele tárgyában kelt közgyűlési határozat jóváhagyása, a XVI-ik gyógyszerár felállításának engedélyezése, a Szentanna-utca elejének kiszélesítése, a nyugdíj-jogosultsággal nem bíró kórházi alkalmazottak érdekében módosított kórházi alapszabályzat és a városi alkalmazottak fizetési előlegéről alkotott szabályrendelet jóváhagyásai tárgyában.

Földmivelésügyi miniszteri leiratok: a hortobágyi 3000 holdas kísérleti öntöző-telep valamint a méntelepre vonatkozó szerződés meghosszabbítása és egy új istálló építése ügyében.

Kereskedelemügyi miniszteri leiratok: a Debreczeni Termény- és Áruraktár és Gyár-ipar részvénytársaság által a debreczen—monostorpályi úton tervezett lőüzemi iparvasút és az „Ipar közléptanodai” alapítvány alapítólevelének elkészítése tárgyában.

Honvédelmi miniszteri leirat a honvéd hadapród iskolában megüresedett egy városi alapítványi hely betöltése iránt.

Győrvármegye közönségének megkeresése a magánúsztviseleők és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyainak törvényhozás útján rendezése tárgyában kelt feliratának támogatása iránt.

Baja város közönségének megkeresése az ipari munkának ünnep- és vasárnapi szüneteléséről szóló törvény 15. §-ának módosítása tárgyában kelt feliratának támogatása iránt.

Tanácsi előterjesztések: a csatornázási szabályrendelet módosítása, — a város házipénztára és az általa kezelt alapok és alapítványi pénztárak, valamint a városi vállalatok 1913. évi zárószámadatai, — a tüdőbeteg gondozó intézet részére megszavazott tízezer korona évi segély póthitel utján fedezése, — a jószágigazgatói és műszaki tanácsosi állás szervezése, valamint a kulturatanácsnoki állásra előírt minősítésnek megváltoztatása, — a házi szemét fuvarozására vonatkozó szabályrendelet, — a Schaffer Ferdinánd és neje hagyatéka tulajdonát képező Piac-utca 38. sz. telek és a posta jelentégi telke között nyitandó

utca, — a halápi iskola kibővítése, s az ezzel felmerülő költségek fedezete, — a Szabó Kálmán-utca—közvágóhídi villamos vasútvonal kiépítése, — a Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság által városunkban felállítandó telep, — a Debreczen—Nyirbátori h. é. vasút 50/72. szelvényei között fekvő és a tudományegyetem felállítását folytán áthelyezendő vonal szakaszának építési munkái, — favágásra huszezer korona póthitel engedélyezése, — s a rendőrségi palota építkezésénél a központi fűtőszervezet fűtőtestjeinek az eredeti tervről eltérően az ablakfülkékben leendő elhelyezése és az istálló helyiségeknek a Ghyllányi lakatanyá e célra átalakítandó épületrészébe kihelyezése, s ezen munkák költségei tárgyában.

Jelentések: a Kossuth-szobor felállításáról és letelepezéséről, — a nagykölcson felvételének előmunkálataira kiküldött bizottságnak és egy fegyelmi ügy befejezéséről.

A Magyarországi Kisbirtokosok Országos Szövetségének kérvénye a szövetség tagjai sorába belépés iránt.

Dr. Bruckner Ernő és társai beadványa a Csapó-utca rendezése tárgyában.

Kertész Imre haszonbérlet kérvénye haszonbérlet meghosszabbítása, — az Urkocsis-Egyesület kérvénye versenydíj adományozása, Fésűs Lajosné haszonbérlet kérvénye haszonbérlet meghosszabbítása, — Mayer Ottóné és társai kérvénye a néh. Hufflész Kázmér által haszonbérlet Nagy-Álomzug haszonbérlete ügyében.

Mezei Béla szinigazgató kérvénye biztosítékából 20,000 korona kiadása, — Bihon Miklós és társai kérvénye családi pótlék engedélyezése, — Ferenczy József kérvénye napi díjas minőségben eltöltött szolgálati idejének nyugdíjra jogosító szolgálati idejébe beszámítása iránt.

Kardos László felebbezése a szegényházi ruhanemű szállítások vállalatba adása tárgyában kelt határozat ellen. Homokkerti kerítőkősség felebbezése az építési szabályrendelet 110. §-ának hatályon kívül helyezése iránti kérelem tárgyában kelt határozat ellen. Bardócz és Társa „Sanitás” felszerelési gyár bej. cég felebbezése a városi tulajdont képező házastelkek vízvezeték berendezési munkáinak vállalatba adása tárgyában kelt határozat ellen. Módos Mihály erdőőr felebbezése visszatartott fizetésének kiutalása iránti kérvényét elutasító határozat ellen. Steiner Jakab felebbezése fuvar átalánya ügyében kelt határozat ellen.

Szabadság iránti kérvények. Dr. Kovács Albert csegei orvos és özv. Báji Sándorné kegydíj iránti kérvényei. Nyugdíjazási ügyek. Bábaoklevél kihirdetése.

Nem ok nélkül

részesíti előnyben a legtöbb háziasszony a „Valódi” : Franck: kávépótlékot.

Ezt az előnye: a fűszeres íz, a szép szín és nagy kiadóság a használatban, eredményezik.

mg am 115/50190

St. Radegund

Gráz mellett.

Hidegvíz gyógyintézet, mesés fekvés 750—1500 méter a tenger színe fölött, enyhe klíma, pormentes, massage, villamos терапия stb. Pavillon rendszer. Mérsékelt árak. **A víz erősen radium tartalmu.** Telefon. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Vezető orvos **Dr. BESZÉDES IMRE**

Ungváry Józsefné

halála.

Egy kedves, jólélek dől ki az élők sorából. Ungváry József városunk előkelő polgárának felesége szül. Jobbágy Róza, folyó hó 25-én Bécsben váratlanul elhunyt.

Ungváry Józsefnét, mint áldott, jólelkű uriaszonyt ismerte mindenki, aki minden szép és nemes célokért létesült egyesületben tevékeny részt vett s készséggel áldozott mindig.

Elhunyt nemcsak általánosan tisztelt, előkelőbb családját sujtotta mélyen, hanem mindazokat, akik ismerték az ő nemes lelkét.

Ungváryné évekkal ezelőtt operáción ment át, amely sikeresen végződött s a kedves uriaszony a legjobb egészségben élt ezután. Az újabb időben azonban vesebaja támadt, amelynek gyógyítása végett férjével és háziorvosával Bécsbe ment, ahol megoperálták. Az operáció sikerült is, azonban a beteg igen elgyengült s rövid idő múlva, az operáció után elhunyt.

Hamvait Bécsből hazaszállították s temetése folyó hó 28-án, vasárnap délután három órakor lesz a Péterfia-utca 29. számú gyász háztól.

A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Mélyen szomorodott szívvel, de Isten bölcs akaratán való megnyugvással tudatjuk, felejtethetetlen jó feleségem, szerető édesanyánk, nagymamám, anyósunk és szeretett jó rokonunk **Ungváry Józsefné Jobbágy Róza** áldásos életének 41., boldog házasságának 24-ik évében Bécsben f. hó 25-én délután fél két órakor történt elhunytát.

Kedves halottunk földi részzeit hazaszállítatván, folyó június hó 28-án — vasárnap délután 3 órakor fogjuk a Péterfia-utca 29. számú házunktól a Nagytemplomban tartandó ima után a Péterfia-utcai temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Akinek korán múlt élete szeretet és jószág volt e földön: annak, a szerett Istenének és örök jószág atyjának dicsőségében legyen zavartalan üdve s örök boldogsága!

Debreczen, 1814. június hó 26-án. Bánatos férje: Ungváry József Szerető gyermekei: Rózsika, férjével Cauchbauer Jenővel Margitka, férjével ifj. Gyarmathy Istvánnal. Egyetlen kis unokája: Rauchbauer Rózsika. Násza: id. Gyarmathy István és neje Unokatestvérei: özv. Szabó Györgyné Rácz Erzsébet gyermekeivel Rác Eszter férj. Kecskeméti Sándorral és gyermekeik Sögné és éögora: özv. Rauchbauer Ödönne Ungváry Eszter gyermekeivel özv. Lédeczy Sándorné Ungváry Erzsébet gyermekeivel Ungváry Andor és neje. Nagybátyja: Jobbágy Lajos családjával. Számos közeli és távoli rokon nevében is.

HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 28-án prédikálni fognak: a Nagytemplomban Hajdu Gyula s.-lelkész, délután Konrád Zoltán s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Varga Csongor s.-lelkész, 11 órakor Konrád Zoltán s.-lelkész, délután Farkas János s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Kovács János valóságos oktató lelkész, délután Uray Sándor lelkész, az Árpád-téri templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, délután Páncél Jenő s.-lelkész, az ispotályi templomban Uray Sándor lelkész, délután Polgár Gyula s.-lelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallás-tanár.

A római kat. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: reggel 6 órakor csendes szent mise, 7 órakor csendes szent mise, 8 órakor csendes szent mise, 9 órakor ünnepélyes szent mise segédlettel utána szent beszéd, háromnegyed 11 órakor cseodes szent mtse, fél 11 órakor csendes szent mise; délután 3 órakor litánia, utána rózsafüzér, 4 órakor a Szent Ferenc harmadrendjének havi ájtatossága. — Hétfőn, Péter és Pál napján az istentiszteletek ugyan olyan sorrendben tartatnak meg, mint vasárnap, reggel 8 órakor „Te Deum”, délután 3 órakor litánia, utána rózsafüzér.

— **Felrobbant benzines hordó.** Császár László 13 éves fiu ma délelőtti két másik fiuval a Vendég-utca 2. számú ház udvarán egy üres benzines hordó mellett játszottak, majd Császár László gyufát gyújtott és az égő gyufát a hordólyukba tette, mire az felrobbant és a három gyermek súlyos égési sebeket szenvedett. A legsúlyosabban sérült meg a kis Császár László, aki a hordó mellett állt, mikor a benzint azt szétvetette. A fiukat a mentők részesítették első zégélyken.

— **Értesítés.** A nagy közönség szives tudomására hozzuk, hogy üzlethelyiségünk a Pilseni nagy pince az árvíz után teljesen rendezésére áll. Meleg napokban lehűtött levegő. Tisztelettel a vendéglős.

— **Tednivalók a debreczeni lóversenyekre.** A debreczeni lóversenyek folyó hó 28-án vasárnap és 29-én hétfőn Péter és Pál napján lesznek a lóversenyterén. A versenyek iránt az egész országban nagy az érdeklődés és előre áthatólag ez évben a mezőnyök még a tavaszi szép mezőnyöknél is nagyobbak lesznek. A versenyek mindennap délután fél három órakor kezdődnek. Páholyjegyek Békés Lajos főtéri férfidivat üzletében már most előjegyezhetők és 19-ől kezdve kiválthatók. A versenyterén ez évben a totalizátor mellett még külön bookmaker iroda is működni fog Horner Arthur bookmaker-cég, kinek ez évben nyílt meg debreczeni fiókja a versenyterén is fog működni. A bookmaker ringbe külön belépő díj lesz, naponta 3 korona. A bérkocsi díjak a régi maradtak, erről a falraganzok részletes tájékoztatást nyújtanak. A villamos vasút külön vonatai délután 1 órától a Bika szállótól közlekednek. Mindenben bővebb tájékoztatást nyújt Loránt József titkár (Plac-utca 16, Alföldi takarékpénztár palotája. Telefonszám 880.)

— **A közös jótékony célokra** rendezett 30-ik államsorsjáték húzását július 2-án tartják meg. Mint a játéktervből kitűnik, ezen sorsjáték tartalmaz 21,146 nyereményt, amelyek mind készpénzben fizetnek ki. Főnyeremények: 200,000 K, 50,000 K, 30,000 K, 20,000 K stb. Sorsjegyek dohánytözsdekben, váltóüzletekben 4 Koronájával kaphatók.

— **Eladó 15 hektoliter 1913-as Sesta-kerti bor** Csapó-utca 60. szám alatt.

— **Megnyílt a Pilseni ujonnan átalakított udvarkertje.** Eső és szél ellen védve. Kifűző zóna reggelik. Pilseni, kőbányai és bajor sörök állandó friss csapolása. Mérsékelt árak. Havi és napi abonnomák a legjutányosabban. Előzékeny kiszolgálás. Naponta zene. B. pártfogást kér Zsedely István pp. Haas Rezső vendéglősök.

— **A drágaság.** Tele van az egész világ panasszal. Jajszó hallatszik Európa keletén épp-ugy, mint nyugatán a nagy drágaság miatt, mely már elviselhetetlen. Az elégedetlenség tiltakozásokban, tüntetésekből, sőt, mint emlékeztetés, sok helyen véres utcai harcokban jutott kifejezésre. Akik az analógiát szeretik alkalmazni, most könnyen tehetik, mert a népek véres forradalmait — köztük elsősorban a nagy francia forradalmat — végső elemzésében mind a nagy tömegnyomor elkeseredése obbantotta lángra. Attól tartanak a pszichológusok, hogy a mostani idők általános elkeseredése is megrázkódtatásokkal fog járni, amiket nem tartóztathat fel a szuronyerdő, mert az már szintén a forradalmak természetrajzához tartozik, hogy a szuronyok elől meghátrál egy darabig, de azután annál erőszakosabban tör ki. Kétségtelen: a helyzet aggasztó, a drágaság okozta elszánt elkeseredést orvosolni kell, de hogyan? Mi azt tartjuk, hogy a történelemből kell okulni, a forradalmak lélektanát kell megismerni, hogy az éhségkitöréseket megérteni és orvosolni lehessen. De a nagyközönség nem tudós, kinek ideje és módja van egy-egy kérdés egész irodalmát megkutatni és tanulmányozni. A nagyközönségnek alapos, de könnyen hozzáférhető utbaigazításra van szüksége, aminek nemrég még hijjával volt. Mult év január havában jelent meg a 25 kötetes Világlexikon első kötete és ezt a 30.000 képpel díszített, 16.000 oldalon megjelenő munkát köretenként 20 korona bolti ár helyett 3 koronáért szerezhetik meg a Tolnai Világlapja előfizetői s így mindenki részére könnyen hozzáférhető egy egész könyvtárt kitevő lexikon.

— **Mulatság a Bocskay-kertben.** A debreczeni kereskedő ifjuságból alakult vigalmi bizottság július hó 5-ikén a Bocskay-kertben nyári mulatságot rendez. Belépőjegy ára 1 korona. A tiszta jövedelem fele részét a debreczeni vértanúk emlékművének javára fordítatik. Fővédnök Igyártó Sándor kir. ítélőtáblai elnök, védnökök pedig városunk több előkelő tagja. A rendező bizottság élén Török Tibor pezsgőgyáros áll. Műsor a következő: 1. Nyitány, játsza a zenekar. 2. A mulatságot megnyitja Révész Géza conferáns. 3. Jönnek a tűzoltók, vigjáték. 4. Kuplák. 5. Feltékenység, bohózat. 6. Ó nem feltékeny, vigjáték. 7. Monológ. 8. Kuplák. Confetti és szerpentin csata zene mellett. Birokverseny, kugliverseny, szépségverseny, világposia. Az értékes díjak kiosztása, azután tánc reggelig. Jegyek előre válthatók: Komlós Géza Piac-u. 54., Werner Sándor Piac-u. 55., Kónya László Kossuth-u. 2. Schwarz nőverek Alföldi-palota és dr Sztankay Aba gyógyszerárában. Ételekről és italokról mérsékelt árak mellett és kellő számú ülőhelyről a vendéglős gondoskodik.

— **Fényképezési készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtalálható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **Egy sorozat művészies reklám bélyeg**et adtak ki a „Bersonművek” Budapest VII. amelyek mindenkinek ingyen megküldetnek egy 5 filléres levélbélyeg beküldése után.

— **A „Debreczen” szerkesztősége** Darabos-u. 7. Telefon 412.

— **Modern fényképezés** című könyv úgy kezdődik, mint a haladó amatőröknek kitűnő tanácsadó. receptkönyv, sőt, melyből a legújabb eljárások a művészi amatőrképek előállításához bennfoglaltaknak lakónikus rövidséggel. Ára 1.80 korona. Megrendelhető csak a szerzőnél, Leopold Kornél, Budapest, VII. Erzsébet körút 41. ki az utánvétellel illetve a pénz előzetes beküldése mellett küldi.

— **A női szépség a művészetben** című 12 pompás színezett műmelléklettel és száznál több képpel illusztrált díszművet, melynek bolti ára 20 korona, — ingyen és azonnal megszeresheti mindenki, aki 14 koronával egy féltre előfizet a „Pesti Napló“-ra, s egy további féltre előfizetési kötelezettséget vállal. — Rafael és a többi világhírű festőművész mind szerepel több műalkotással ebben az albumban, amely valóságos galériája a klasszikus női aktoknak. A „Pesti Napló” jövő karácsonyi albuma — A gyermek a művészetben — eddigi híres karácsonyi ajándékait is felül fogja mulni. A „Pesti Napló” előfizetési ára egész évre 28 korona, féltre 14 korona. negyedévre 7 korona. Hirdetési feltétlen eredménnyel járnak. Kérjen prospektust és mutatványszámot a kiadóhivataltól Budapest VI., Podmaniczky-utca 12.

— **A katonák aratási szabadsága.** A hadügyminiszter, mint minden évben, az idén is 21 nap szabadságot engedélyezett a katonáknak, hogy otthon mezei munkálatokat végezhessenek. A katonák aratási szabadsága e hó 29-én kezdődött volna, azonban a hadügyminiszter most újabb körrendeletet bocsátott ki, amelyben akként rendelkezik, hogy a katonák aratási szabadsága nem Péter és Pál napján, hanem később és pedig július 4-én kezdődjék, mert a termés még nem érett a nyári mezei munkálatok megkezdésére. A katonák aratási szabadsága ennek folytán július 23-án ér véget.

A szerkesztésért felelős: **A LAPKIADÓ.**

A dohányzók még nem tudják eléggé, hogy éppen ő reájok nézve milyen fontos a naponkénti fogápolás Odollal. Eltekintve attól, hogy az Odol a hölgyeknek annyira kellemetlen nikotinszagot megszünteti, mindenkinek, aki sokat dohányzik egészségi szempontból kötelessége, hogy száját naponként Odollal alaposan megtisztogassa, különben fogai idővel megbarnulnak.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ

A nagy kedvelés
a legutak
megbetegedések,
a garat és hörgők
hurutjánál, tüsszögés
és mellhártya-gyulladásnál.

NYILT-TER

Serravallo

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

8000-nél több orvosi ajánlat. Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító
Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Az eredeti „dr. ASCHENBRANDT”-féle

Bordói-por

és

Rézkén-por

a legkitűnőbb anyag a szőlőlevél-, illetve a fűrt peronosporája valamint a lisztharmatellen. **Óvakodjunk az értéktelen utáztatoktól!!** Csakis olyan csomagot kell elfogadni, melyeken a Dr. Aschenbrandt-féle név és névjegy ki van téve. A bordói-por ára 100 kg.-ként 62 korona, a Rézkén-por ára 47 kor. 50 kg.-nál kisebb csomagokban 4 koronával drágább q.-ja.

Vezérképviselő: „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” Budapest, V., Alkotmány-utca 29. Kapható minden „HANGYA” fogyasztási szövetkezetben és

Kontsek Gézánál Debreczenben.

Szliács aczélfürdő

Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beisó használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig. Férülmulhatatlan verszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. Nádosy István ig. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomásoknál vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektust, utazás valamint lakás árked vezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye)

Petroleum

Ha szép világosságot akar szobájában, kérje mindenütt

A „Vacuum Oil Company r.-t.”
VacLite
petroleumát,

amely takarékos használata, kifogástalan égése, nagy világító erejével tűnik ki.

[Lepzlg. Wien 1913: Legmagasabb kitüntetések]

Az új tulhevített gőzzel működő lokomobilok

szabadalmazott R. W. vezérművel egészen 800 lóerő teljesítményig oly újabbkori erőgépek, melyek korlátlan alkalmazhatóságuk, nagy gazdaságosságuk, megbízhatóságuk és kezelésük egyszerűsége folytán világhírre tettek szert.

A Wolf féle lokomobilok szemben a motorokkal bármely olcsó fűtőanyaggal működésben tarthatók, és a fáradt gőznek fűtési vagy üzemi célokra való felhasználása esetén a tüzelőanyag egyáltalában előrelőnyösebb kihasználását mutatják fel. Költségteljes és mérnöki tanácsok díjtalanul adatnak.

R. WOLF Részvénytársaság

Magdeburg-Buckau

Budapesti Fióktelepe: Budapest V. Báhory utca 13. Telefon 147-08.

[Gesztyűtás 1 millió lóerőn felül]

A legolcsóbb szőlőpermetezőszer

„Provino”

Hatása **tartós,**
tapadása **kitűnő.**

Számos uradalmi szőlőben évek óta
00000 bevezetve! 00000

Ára: 50 kg.-os zsákokban
kilógrammonként 54 fillér.

Egyedüli beszerzési forrás:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

Hársfalva

GYÓGYFÜNDŐ

KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

Vasúti állomás. Posta és távirda. 230 meter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május hó 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, ózondus hársfa- és fenyőerdő. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, só- és fenyőbeléző termék [Inhalatorium], savanyuvizes és vasas ásványvíz fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. **Gyógyvíze kitűnő hatású** tüdőbajok, máliária [mocsárláz], gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépda-ganatok, hólyaghurut, specificus és görvényes csontbántalmaknál. Lúnéenféle idegbántalmak, fejfájás, migranie, hisztéria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria, vérbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. — Részletesebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság. **Hársfalva (Bereg megye).**

Gyöngy növényeket

bármilyen mennyiségben veszek, és pedig: szikfűvet, benedekfűvet, nadragulyagyökereket, szárított érelten mákfejet, fehér örmőt, fodormentát, beramentát, citromfűvet stb. Mintát és árajánlatot kér:

Dr Nagy Béla gyógyszerész H-szoboszló.

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete
Budapest, VI., Bajza-u. 20. saját házában
Andrássy-uti villanegyed. 20-ik iskolai év.

I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
II. Felsőbb leányiskola, általános és kereskedelmi irányú továbbképző tantolyam, előkészítés leánygimnáziumi vizsgálatra.
III. Internátus bennlakó és félig bennlakó tanulók számára. — Beiratások a jövő tanév e. Bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld az igazgatóság.

Szövet-maradékokat

melyek nálam felhalmozódtak, áron alul, óriási árengedménnyel adok el. Ezen szövet-maradékok elegendők teljes férfi-öltönyökre, nadrágokra, paletókra, női kosztümökre, aljakra stb.

Kérjünk maradék mintákat férfi- és női szövetekből

melyeket ingyen és bérmentve küld:

KARL KASPER
posztógyára, INNSBRUCK 412.

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-UT 43. SZ.

ELSŐRANGU SZÁLLODA, A FŐ- ÉS SZEKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. — 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg. — Elsőrendű étterem és kávéház esténként magas színvonalu hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.** **Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér**

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kéri.

Csakis magyar hölgy! akit feleségül kívánok, 30 éves csinos, fess mérnök vagyok, katolikus vallású, világlátott, szilárd jellemű, finom társadalmi formákban jártas; tapasztalt kereskedő, munkás társtulajdonosa egy jól jövedelmező gépgyár és vasöntődének, egy pompás viruló városának Dél-Németországnak. (München közelében.) Még csak rövid idő óta, hosszan tartó külföldi utról visszatérve, családi tűzhely után vágyódom; és e célból szeretnék megfelelő koru, csinos, egészséges, háziasszonyt, művelt és vagyonos magyar hölgygel levelezésbe bocsájtkozni. — Közvetítők kizárva. A legnagyobb diszkrétitást biztosítva. Szíves megkeresések a „Bajorország“ címen e lap kiadói hivatalába kéretnek.

Függellen, szép, fiatal orosz hölgy 150,000 kor. hozomány, később még nagyobb örökség, **azonnal férjhez menni óhajt.** — Vagyoni, vallás mellékes, de csakis komoly ajánlatokra válaszol. **„Hymen“ Berlin, Elisabethstrasse 66.**

Utcai butorozott szoba előszobával azonnal kiadó Darabos-utca 7. sz.

Kramer József tudakozó és magán kutató vállalata Debreczen Piac-utca 58. svám. Nyomoz megfigyel és informál.

Fajgalambok igen szép, plimut tyukok és egy szép páva olcsón eladó. Lorántffy-utca 13.

Egy ügyes 15—16 éves fiú küldüncnek felvétetik. Bővebbet a kiadóban, Darabos-u. 7.

Segédet ki szakmáját teljesen érti s legalább 3—4 évi gyakorlata van, elfogad folyó hó 15-ére. Kálmán fűszerkereskedése, Kut-utca.

Tisztességes bejárónó egész napra kerestetik. Könyvvvel jelentkezék Teley utca 15.

Varrodába ügyes kézilányok felvétetnek Hajduné, Nyugoti-utca 42.

Fajtiszta ezüstnyulak, hófehér gerlicék, törpe tyukok, emdeni libák, pekingi kacsák és tojásaik eladók. Libakert 12.

Eladó sparhet, vas ágy, szekrény, tükör, függöny, tartóval. Teleki-utcs 75. szám.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhev, rögzített SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziasszonyok évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez készvény, csúsz és a megülésegyéb következményeilegismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

MOLL A. gyógyszerész,

Cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 V. dékimegrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

CSASZARFÜRDŐ BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kónes hévízű gyógyfű 10; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmű iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, ki ön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamc: vízfürdők. — A fürdők kitűnő ered. mēnyye használatnak főleg csuzosbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezeléjntányos árák. — Gyógy- és zenedii nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság

Legjobb, legolcsóbb szőlőmolyirtószer

a Kochillin

Mert a KOCHILLIN nem csupán az élő kukacot öli meg, de a petéket is, a molypillét pedig pedig a további peterakástól elriasztja.

A KOCHILLIN teljesen méregmentes, az emberi szervezetre ártalmatlan, a permetezés minden övintézkedés nélkül végezhető.

KOCHILLIN-nel minden időszakban, az időjárásra való tekintet nélkül permetezhet.

KOCHILLIN nem égeti el a zsenge fűrtöket (mint pl. sokszor a nikotin).

KOCHILLIN nem piszkolja be a fűrtöket (csemegeszőlőnél fontos).

KOCHILLIN a szőlőmoly nyalából szűtt pókhálószerű fonalakat oldja, a fészket elpusztítja és a fészkekben levő hernyót megöli, így a legrejtettebb helyekre is behatol.

A KOCHILLIN lisztharmat (Oidium) ellen is halhatós védelmet nyújt.

KOCHILLIN jól tapad, így a fűrtöket alandóan védi.

A KOCHILLIN 1 kg-os somagokban, kemény téglalakú darabokban állítatik elő. — Két évig is eláll anélkül, hogy ható erejéből veszítene.

A KOCHILLIN vízben könnyen oldódik, üledéket nem hagy, így a permetező csapot el nem zárja.

Ára kilogrammokint 4 korona. Egy holdra 3—4 kg. elegendő. Megrendelhető és bővebb felvilágosítással szolgál: a Gabonakereskedelmi r.-t Kochillin-osztálya Budapest V. Nádor-u. 20. vagy a főelárusítónál: **Kontsek Géza Debreczen.**

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

30. Csász. Kir. Allamsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A huzás 1914. július 2-án fog megtartatni.

Egy sorsjegyének ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirada hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesenküldetnek szét

A csász. ki. államsorsjátékok vezérigazgatóságától. (jótékonycél sorsjátékok osztálya.)